

INTRODUCTIE

WAAROM DIT BOEK ER IS

Er was eens een avond, een paar jaar geleden, waarop ik met mijn hond in de tuin stond, uitgeput, en mezelf serieus afvroeg of ik wel geschikt was om een Duitse Herder te hebben. Ze had de hele wandeling getrokken. Ze had naar de buurhond geblaft alsof haar leven ervan afhing. En ik had, met een zak koekjes in mijn hand en een steeds wanhopiger wordende stem, geprobeerd haar aandacht te krijgen. Niets werkte. Ik voelde me niet als de baas van een prachtige, intelligente hond. Ik voelde me als iemand die werd voortgesleept door een dier dat drie keer zo sterk was als ikzelf, zonder enig idee hoe ik daar verandering in kon brengen.

Als jij dit boek hebt opgepakt, vermoed ik dat je een vergelijkbaar moment hebt gehad. Misschien niet precies hetzelfde, maar iets in die richting: een gevoel van ‘dit zou anders moeten kunnen’, gecombineerd met de vraag ‘hoe dan precies’.

Ik schreef dit boek niet omdat ik ooit heb besloten expert te worden in het trainen van Duitse Herders. Ik schreef het omdat ik zelf, als gewone eigenaar, precies dat pad heb bewandeld dat jij nu misschien ook bewandelt — op zoek naar een manier van omgaan met deze prachtige, pittige, intelligente honden die niet neerkomt op eindeloos koekjes strooien, maar ook niet op hardhandigheid of dwang.

Wie ik ben, en wie ik niet ben

Laat ik hier meteen eerlijk over zijn, want ik denk dat het je helpt om te weten hoe je dit boek moet lezen. Ik ben geen gediplomeerd hondengedragstherapeut. Ik heb begin jaren negentig een cursus gevolgd, en sindsdien heb ik zelf met verschillende Duitse Herders geleefd en getraind. Dat betekent dat ik dingen heb geprobeerd die niet werkten. Het betekent dat ik fouten heb gemaakt waar ik nu, met de kennis van nu, anders over denk. En het betekent ook dat ik, in de loop der jaren, dingen heb gevonden die wél werkten — niet omdat ik ze had bedacht, maar omdat ik bereid was te kijken naar wat er in de praktijk daadwerkelijk gebeurde, in plaats van vast te houden aan wat ‘men altijd zei’.

Dit boek is dan ook niet het verslag van een expert die de waarheid verkondigt. Het is de verzameling van wat ik zelf, over meer dan dertig jaar, heb geleerd door te doen, te observeren, fouten te maken, en steeds weer bij te stellen wanneer iets niet bleek te kloppen.

Mijn eigen weg met honden begon overigens niet bij een Duitse Herder. Ik ben opgegroeid met jachthonden, en volgde als veertien-, vijftienjarige mijn allereerste puppycursus met een Duitse Staander, op een paardenmanege, één keer per week gedurende tien weken, met aan het eind een certificaat in de binnenbak. Die hond werd op vrij jonge leeftijd blind, en ik heb met eigen ogen gezien dat dit hem er niet van weerhield om te blijven jagen — een spoor was voor hem, blind of niet, nog altijd een spoor. Dat beeld van pure, onverwoestbare werklust is me altijd bijgebleven, en het is precies dat soort drift dat je, zoals je in hoofdstuk drie zult lezen, ook in de Duitse Herder terugvindt.

Waarom nog een boek over hondentraining?

Er zijn al tal van boeken over het trainen van honden, en ongetwijfeld een aantal specifiek over Duitse Herders. Dus waarom nog een boek erbij? Omdat ik, tijdens mijn eigen zoektocht, merkte dat veel van wat er te vinden was in twee kampen leek te vallen, en geen van beide me echt overtuigde.

Aan de ene kant vond ik boeken en cursussen die volledig leunden op het idee van ‘leiderschap’ en ‘de baas zijn’ — vaak gebaseerd op een beeld van hondengedrag dat, zoals ik in dit boek zal laten zien, inmiddels grotendeels is achterhaald door beter onderzoek. Aan de andere kant vond ik een golf van moderne, positieve trainingsmethodes die prachtig klonken, maar die bij een ras met zoveel drift en energie als de Duitse Herder soms tekort schoten zodra het er echt op aankwam — bijvoorbeeld op het moment dat een hond volledig gefocust is op een andere hond, een fietser, of iets anders spannends.

Wat ik miste, was een eerlijke middenweg: een aanpak die de duidelijkheid en structuur behoudt die dit ras nodig heeft, maar die stevig gebouwd is op wat we daadwerkelijk weten over hoe honden leren — niet op verouderde aannames over roedels en hiërarchie, en niet op de illusie dat een koekje alle problemen oplost. Dat is wat ik in dit boek probeer te bieden.

Wat je in dit boek wel en niet zult vinden

Je zult in dit boek geen wondertruc vinden die je hond in een dag verandert. Als je dat zoekt, moet ik je eerlijk teleurstellen — die bestaat niet, bij geen enkel ras, en zeker niet bij een hond die zo intelligent en gevoelig is als de Duitse Herder.

Wat je wel zult vinden, is een opbouw die ik zelf graag had willen hebben toen ik met dit alles begon. We beginnen bij de meest voorkomende misverstanden — de dingen die de meeste eigenaren, ikzelf inclusief, in het begin verkeerd doen, met de beste bedoelingen. Daarna gaan we in op wat een Duitse Herder als ras werkelijk uniek maakt, zodat je begrijpt waaróm bepaalde dingen bij dit ras anders werken dan bij bijvoorbeeld een labrador. Vervolgens bouwen we, stap voor stap, de kern van de aanpak op: heldere grenzen, timing van beloning, en het aanleren van rust — drie pijlers die elkaar nodig hebben en die niet los van elkaar werken. Daarna doorlopen we samen de verschillende levensfasen van je hond, van pup tot volwassen dier, en tot slot kijken we naar iets dat volgens mij vaak wordt vergeten: de invloed die jij zelf, als eigenaar, hebt op het gedrag van je hond, vaak zonder dat je het doorhebt.

Voor wie is dit boek bedoeld?

Ik schrijf dit voor mensen zoals ik was: gewone eigenaren, geen beroepstrainers, die oprecht van hun hond houden en die graag een betere band willen opbouwen, zonder harde middelen en zonder eindeloos te hoeven experimenteren met methodes die niet blijken te werken. Of je nu een pup hebt die net is thuisgekomen, een puber die je het bloed onder de nagels vandaan haalt, of een volwassen hond met wie het al jaren op een bepaalde manier gaat en waarvan je denkt dat het beter kan — dit boek is voor jou geschreven.

Ik beloof je geen perfectie. Ik beloof je wel dat als je de stappen in dit boek volgt, met geduld en consistentie, je een merkbaar rustigere, meer samenwerkende hond zult krijgen — en misschien nog belangrijker, dat je zelf ook rustiger en zekerder wordt in de omgang met hem. Dat laatste bleek voor mij persoonlijk minstens zo belangrijk als de vooruitgang die mijn hond zelf boekte.

Laten we beginnen.